

Competència lingüística

Fiction Express des del
prisma de les dimensions de
la competència lingüística

Índex

Comprensió oral	pàg. 2
Comprensió escrita	pàg. 2
Expressió oral	pàg. 3
Expressió escrita	pàg. 4
Interacció oral	pàg. 6
Esquema resum	pàg. 7

La plataforma Fiction Express està orientada a treballar totes les dimensions de la competència lingüística. El plantejament competencial mitjançant els llibres i els recursos educatius —digitals o impresos— és global, considerant que en el mateix acte de lectura es treballen totes les dimensions.

L'objectiu és facilitar al docent diferents eines per desenvolupar aquesta competència que engloba les habilitats, coneixements i actituds bàsiques per a la realització personal, acadèmica, social i professional de l'alumnat.

A continuació es detallen les dimensions que estructuren la competència en comunicació lingüística —comprensió oral, comprensió escrita, expressió oral, expressió escrita i interacció oral— i en quins punts específics de Fiction Express es treballen.

Comprensió oral

Aquesta dimensió, orientada a la reconstrucció del **sentit dels discursos orals**, està lligada, fonamentalment, a dos àmbits d'ús de la llengua: el de les **relacions interpersonals** i el dels **mitjans de comunicació**.

- Aquesta dimensió es treballa a les activitats que acompanyen cada capítol a l'apartat **EXPRESSA. Espai de debat**. Aquesta secció s'ha estructurat amb l'objectiu de potenciar l'**expressió** i la **comunicació oral** a través de la discussió en grups fomentant l'escolta activa, el respecte pels torns en les intervencions i per l'opinió dels companys.
- En segon lloc, a **EXPLORA. Estudi creatiu** trobem activitats que parteixen de material audiovisual relacionat amb el tema tractat al llibre o propostes per plantejar en grup que potencien el **diàleg** i el **treball en equip** (organitzar-se i col·laborar en la cerca d'informació, compartir dades o opinions, etc.).

Comprensió escrita

Aquesta dimensió, orientada a la reconstrucció del **sentit dels textos escrits**, agrupa habilitats bàsiques per al **tractament i selecció de la informació**, que són fonamentals en la societat del coneixement. Inclou el treball en els diferents nivells de **comprensió lectora**, interpretar de manera crítica el contingut de textos escrits i l'ús d'estratègies per afavorir la comprensió de diversos tipus de textos.

Lectura

Tots els llibres a Fiction Express estan organitzats per **nivells** en funció dels cursos escolars. Els lectors aborden la comprensió escrita a través de lectures de diferents autors i gèneres potenciant l'esperit crític i treballant l'aspecte literari de la competència.

Els textos s'escriuen sobre la base dels requeriments curriculars de l'assignatura de llengua de manera que la gramàtica i el vocabulari estan adaptats a un nivell escolar específic segons el nivell del llibre.

Lèxic

Els llibres s'escriuen amb un vocabulari lleugerament per sobre del seu nivell de lectura, recollit específicament al **Glossari**, permetent-los ampliar el seu **registre lingüístic**, treballant un lèxic apropiat als diferents contextos i incloent expressions comunes i frases fetes. Aquest punt incideix directament de manera positiva en la comprensió lectora i en l'expressió oral i escrita.

El **Glossari** es presenta de manera interactiva; algunes paraules hi apareixen marcades i en clicar-hi es mostra la definició. A més, es recullen en un PDF descarregable perquè el professor decideixi com les treballa.

També se segueixen treballant i potenciant en els **exercicis de Vocabulari** que sempre inclou l'apartat **ESCRIU. Taller literari** de les activitats.

Lectura comprensiva

Al final de cada capítol, es presenten tres **opcions de vot**. Per poder votar de manera conscient és important que el lector compregui la dimensió de la seva elecció i com incideix en la continuació de la trama. A més, el vot fomenta l'**atenció sostinguda** durant la lectura, ja que el lector assumeix un paper actiu en el desenvolupament de la història.

D'altra banda, a través dels recursos educatius es treballa la comprensió lectora en els seus tres nivells:

- **Literal.** Al final de cada capítol el lector troba un **Quiz** de deu preguntes amb tres opcions de resposta que treballen la comprensió del text de manera explícita: el lector trobarà les respostes al mateix text.
- **Inferencial.** A les activitats plantejades a l'apartat **LLEGEIX. Laboratori de lectura** els alumnes trobaran preguntes obertes que treballen la comprensió del text a nivell inferencial i altres activitats complementàries per consolidar la comprensió en tots els nivells.
- **Crítica.** Aquest apartat s'engloba en la dimensió d'*Expressió escrita* (abordat més endavant) i es fonamenta en el desenvolupament de l'esperit crític de l'alumnat (aspecte literari).

Expressió oral

Aquesta dimensió que s'orienta a la **producció dels discursos orals**, fonamentalment monogestionats, exigeix el domini de les habilitats específiques que regeixen l'elaboració de discursos orals adequats a diferents situacions comunicatives, coherents en l'organització del contingut i cohesionats.

- Aquesta dimensió es treballa a les activitats a **EXPRESSA. Espai de debat**. A partir dels temes que es plantegen i de la discussió entorn de les opcions de vot, els alumnes debaten en petits grups i aprendran a exposar i a defensar les seves idees. L'estructura de l'exercici de debat es basa en una sèrie de preguntes per facilitar l'**organització del discurs** i l'**elaboració d'arguments**.
- A les propostes complementàries plantejades a **EXPLORA. Estudi creatiu**, es treballen altres àrees d'aquesta dimensió de manera més focalitzada: l'**expressió oral** (preparar discursos, donar instruccions per aconseguir un objectiu...), la **comunicació no verbal** (representar una escena, escenificar un diàleg...), la **discussió** entorn d'articles o material audiovisual relacionat amb els temes tractats als llibres (reflexionar sobre una obra d'art, buscar informació conjuntament, preparar l'exposició d'un tema concret...).

Expressió escrita

Aquesta dimensió està orientada a la **producció de textos escrits**, els quals han de ser variats, adequats a una àmplia gamma de situacions comunicatives, coherents en l'organització del seu contingut i cohesionats textualment; així com correctes en els seus aspectes formals.

D'altra banda, s'aborda l'aspecte literari de la competència en treballar diferents textos i registres lingüístics, així com en interactuar directament amb els autors potenciant el **debat**, la **crítica constructiva** i la **creació conjunta**.

A Fiction Express, l'expressió escrita s'aborda principalment a:

- **Activitats d'escriptura**. A l'apartat **ESCRIU. Taller literari** del set d'activitats setmanal s'hi inclouen exercicis que aborden aquesta competència des de diferents angles.
- **Fòrum amb l'autor**. Preguntes específiques que l'autor del llibre planteja amb la finalitat de recollir idees per incloure als capítols següents. Aquest element els permet interactuar amb l'autor, potenciant l'expressió escrita, el seu **comportament digital** i elevat el seu **registre formal** de la llengua.
- **Ressenya del llibre**. En acabar el llibre, es planteja una nova activitat interactiva a la plataforma: la redacció d'una ressenya en la qual l'alumne defensa la seva opinió del llibre aportant arguments que en justifiquin les idees. Com a suport, s'ofereix a la plataforma una guia descarregable que recull l'estructura i els trets lingüístics del **text argumentatiu**.

L'objectiu d'aquestes tres aproximacions és aconseguir que els alumnes treballin **diferents tipus de textos** aprofundint en les característiques específiques per aprendre a organitzar, estructurar i adequar el contingut del text en funció de l'objectiu.

A més, posen en pràctica els seus coneixements de **gramàtica i ortografia** vinculats a l'elaboració del text a treballar, i apliquen el lèxic específic que han après al **Glossari** i al text de l'obra.

Tipus de textos treballats

A través dels tres recursos esmentats, es treballen els principals tipus de textos:

- **Text argumentatiu.** Es basa en la defensa i l'argumentació d'una opinió. Pot incloure arguments subjectius i objectius (ex. *Escriu una ressenya del llibre i comparteix amb l'autor la teva opinió sobre l'obra*).
- **Text descriptiu.** Descripció de les característiques d'una persona, un lloc, un objecte, etc. perquè el lector pugui imaginar-s'ho (ex. *Describeix el personatge principal*).
- **Text expositiu.** Text bàsicament formal que desenvolupa i explica un tema des d'un punt de vista objectiu amb un lèxic precís (ex. *Escriu un resum sobre la importància dels mitjans de comunicació*).
- **Text narratiu.** Narració de fets —reals o ficticis— vinculats a uns personatges en un temps i un lloc determinats (ex. *Inventa un relat de misteri*).

A més, es treballen altres tipus de text:

- **Diàleg.** És un tipus de text que reproduïx literalment les paraules dels personatges. Les intervencions dels personatges s'introdueixen amb el guió llarg (ex. *Escriu un diàleg alternatiu entre els dos personatges principals*).
- **Text persuasiu.** Busca convèncer algú d'una idea. Els discursos o anuncis són exemples de textos persuasius. Es fa servir un llenguatge subjectiu i valoratiu, amb apel·lacions freqüents al receptor (ex. *Anima els teus companys a llegir l'obra*).
- **Text instructiu** (regles, instruccions, receptes). Dona instruccions al lector de manera clara, concisa i ordenada mitjançant l'ús de l'imperatiu i l'infinitiu (ex. *Explica les normes imprescindibles per cuidar el planeta de manera responsable*).
- **Text predictiu.** Té com a finalitat predir una realitat futura. Es pot incorporar una seqüència predictiva en altres tipologies de text (ex. *Imagina què pot passar als personatges si surt la teva opció guanyadora*).
- **Text periodístic.** Informa sobre fets d'actualitat a través de mitjans de comunicació. Entre ells destaca la notícia (ex. *Redacta una notícia vinculada a un determinat succés de l'obra*).
- **Text poètic** (poema, acròstic, cal·ligrama, haiku). Sobresurt l'estètica del llenguatge sobre el contingut.

Interacció oral

Aquesta dimensió gira entorn del **diàleg interpersonal** i disposa de trets específics, lligats fonamentalment a la **negociació compartida** del significat i al respecte a les **normes sociocomunicatives**.

- **Els temes de les lectures.** A Fiction Express es treballen els valors des dels continguts del llibre, recollint a més temes d'actualitat, continguts vinculats al currículum escolar (ex. llibres d'història) i problemes relacionats amb la realitat dels lectors (ex. novel·la realista). Partint de la lectura, es plantegen diferents temes d'acord amb els diferents nivells escolars per fomentar el debat i la interacció entre els alumnes.
- **Activitats de debat.** A l'apartat **EXPRESSA. Espai de debat** es planteja un debat obert que parteix dels temes o valors plantejats al llibre. L'alumnat posa en pràctica les seves habilitats socials i desenvolupa opinions i arguments sobre la base del seu coneixement previ, conreant el seu esperit crític i desenvolupant un criteri literari (imprescindibles per desenvolupar la faceta literària de la competència).
- **Activitats en grup.** La interacció oral també té cabuda en alguns exercicis de l'apartat **EXPLORA. Estudi creatiu** del set d'activitats, amb propostes per treballar en grups en què s'estimulen la col·laboració i el treball en equip.

Esquema resum

On es treballa a Fiction Express cada dimensió de la competència lingüística:

Competència lingüística				
Dimensions		On es treballa		
Comprensió oral			Activitats	EXPRESSA. Espai de debat <i>Exercicis de debat</i>
				EXPLORA. Estudi creatiu <i>Exercicis en grup</i>
Comprensió escrita	Lectura		Llibres per nivells	
	Lèxic		Glossari	Interactiu durant la lectura
				Descarregable en PDF
	Lectura comprensiva		Activitats	ESCRIU. Taller literari <i>Exercicis de vocabulari</i>
Expressió oral			Activitats	EXPRESSA. Espai de debat <i>Exercicis de debat</i>
				EXPLORA. Estudi creatiu <i>Exercicis en grup</i>
Expressió escrita			Activitats	ESCRIU. Taller literari
				Fòrum amb l'autor
				Ressenya del llibre
Interacció oral				Temes de les lectures
			Activitats	EXPRESSA. Espai de debat <i>Exercicis de debat</i>
				EXPLORA. Estudi creatiu <i>Exercicis en grup</i>